

Pavle
Zidar

Krhki soneti

KRHKI SONET I

Milo sije iz vsake besede,
pa naj reče karkoli,
tako lepo reče, kar že reče,
kot bi to odserviral

na beli prt natakari;
res, vsaka beseda je jed,
le da tega ne vemo,
ko jo poslušamo.

Potem utihne iznenada
in kane ji solza,
noče, da bi jo razumeli

narobe, da bi jo potvorili,
rekli kaj, česar ona
nikoli ni mislila.

KRHKI SONET II

Strmiva v podobo,
na kateri se seseda hiša,
pokaže mi okno,
kjer se je v tišini učila.

Njen pogled se je odpočival
na smaragdu trave rovta,
v bilkah niso mežikale rose,
ampak ves dan zvezde.

Bila je trmast otrok.
(Toda ubogljiv.)
Radi so jo imeli metulji.

Sedali so ji na mlade prsi,
utripali s krili
in opazovali kolobar življenja.

KRHKI
SONET III

Vidite, je rekla, na grobu
vaše mame gori lučka,
imela je obiske živih
pa tudi ruševnato sivih srn.

One se ne ozirajo na smrt,
vse pojedjo z grobov,
nageljne, zimzelene ovijalke,
smrekove vence.

Sicer pa je tako tiho, tiho tam.
Na spomenikih so okenca odprta
in skozi opeprezajo mrtvi

po prostrani, večni njivi,
saj spodaj dozorevajo v nov,
boljši sad: v sanje o sebi.

KRHKI
SONET IV

Kako lepo je biti neumen,
to se pravi, delati otroka,
ne enega, deset otrok,
ko je prepozno, doumeš to.

Ona je bila žal samo enkrat,
jaz štirikrat.
Smejeva se temu,
oba pa veva, da je to resnica.

Veliko otrok pomeni,
da si življenje imel rad
in ono tebe.

Zdaj zdaj bomo odšli
in nam bo žal,
ker smo toliko zamudili.

KRHKI
SONET V

Nekoč jo je moral nekdo
na vso moč prestrašiti,
njen glas je tako mehak,
vdan tvojemu,

kakor da bi v kit
vtiskoval palec . . .
Ona mora vse prej
premisлити – pravi.

Premislila je vsak svoj korak,
a vendar si ne zna pojasniti
toliko čudnih korakov.

Mislila je, da so vsi njeni,
zdaj pa vidi, da jih ji je nekdo
skoraj vse podtaknil.

KRHKI
SONET IX

Prebrala je knjigo in rekla:
Lepa je, mami pa je ne bom posodila,
ne, zanjo bi bilo vse to grdo,
a rečem vam: čudovita je.

Lepa zato, ker je ljubezen res taka:
potna koža, kri in jok iz slasti,
in potem globok spanec, žalost,
strmenje v prazno.

Čemu je tako; kaj mislite.
Vendar sem jaz srečna,
ker je tako.

Utrujenost je tako blaga,
ko da lije od sonca ogreti dež
po meni in sem vsa težka od njega.

KRHKI Tisto poletje ne bo prešlo.
SONET X V obleki iz belih pik in
z ovratnikom, ki ga je bilo
samo pol, kot zadnjega krajca,

je sedela nasproti;
njen glas je bil preišljen,
najbrž je doma vadila na njem
tedne in tedne,

da mi bo zaigrala nekaj,
kar bom moral jaz odgonetiti.
In če bi – seveda nisem,

bi bila začudena, zmedena,
in bi po vsej verjetnosti rekla
– ne, to pa ne.

KRHKI Samo na ozadju, ki je ves
SONET XI iz miru in prespanosti,
je mogoče živeti človeku,
rastlini ali pajku.

Iz miru prihaja glasba,
 ki oživlja
 in spravlja v like
 določene življenjske reči.

V tem kontrastu so energije,
 ki se jih komaj ovemo,
 kadar smo del njih.

Šele ko smo spet del miru
 in tako temelj drugim,
 vidimo, da je to resnica.

KRHKI
 SONET XII

Suha trava spominja
 na pečen kruh,
 v različni inačici
 sta to v resnici oba – kruh.

Prvi hrani vola, njegovo moč,
 drugi odrašča človeka
 in njegovo neskončno
 bednost.

Pogled na travo jeseni
 pomnoži slast v ustih,
 človek bi se pasel,

pasel kot tisočkilski vol,
 počasi, sopeč,
 dehtljiv po mleku.

KRHKI
 SONET XIII

V pelinu, sivo zelenem,
 bdi demon,
 v steblih in vejah
 se pretaka vonj,

vonj, ki te strese,
ko da ti je mraz,
pelin je duhovnost,
v kateri je naš kes.

Saj vsakega spomni,
kaj mora moliti,
da mu bo odpuščeno;

to je zeleno sivi odmev
naše biti,
ki je v solze zastekljeno.

ORFEJ Ti si tisti, ki si pognal morje
v beg,
J. U. skale na obali
so se zmeščale,
ko si položil roko nanje,
in sonce ti je krotko sedlo v dlan,
zobaje pesmi,
ki so tekle
iz tvoje strani.
Kako so ciprese pri obzidju
vso noč jokale,
ko si odšel, vedoč,
da za vselej.
V sen sem jih slišal.
Kako bridko joka les,
kadar joka na glas.
Jože, luna je tisti večer
bila getsemanska,
vzdramila je vse sence
našega Port Lligata.
Dolgo so te spremljale,
ko si odhajal.
Ti pa si se poslavljal od streh,
strešnih balkonov,
kjer se je veselilo
perilo v vetru.

Od svojih kmečkih rut, vrtnic,
ki so se zaplezale v zidu
in obstale tam kot kazalci ure,
kazaje pol osmo.
Si slišal svoje trte,
ko so se solzile za tabo?
Moral si jih, saj si še bedel
kot žerjavka v starem
likalniku.
Potem pa je naglo vstopil Lorca,
bel,
ves prestreljen, in te
v elipsi krika
povedel na zadnjo pot.
Mehko pot.
Po teh lezejo samo čmrlji,
ker so razsvetljene
od vstajenjskih besed.
O, vedel si, da je vse to
poslednjič, kar delaš
in misliš.
Nekajkrat si se kot šivankino uho
še izmaknil niti smrti,
potem pa se je le vdela
vate
in zašila tvoje življenje.